Maandag 28 Januari 1946 DAGBLAD 63 ste Jaargang No. 4721

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve s Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden, Suriname 2,50 gld.; en het buitenland 3 gld.

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog Postbus 80, Willemstad. Redactie-adres Conscientiesteeg 27.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

Verandering van toneel in Indie.

Ook in Iran nieuwe rolverdeling.

Christelijke Democraten winnen in Duitse gemeente-verkiezingen.

INSTRUCTIES AAN IRANESE AFVAARDIGING.

De nieuwe Premier van Iran Saltaneh maakte bekend, dat hij instructies heeft gezonden aan de Iranese afvaardiging bij de Organisatie der Verenigde Landen om de Iranese aanklacht tegen Rusland met Andrei Visjinsky, hoofd van de Sovjet-afvaardiging te bespreken. Saltaneh zeide, dat instructies werden getelegrafeerd aan Al Sodeily, Iranees Premier ten tijde van de Teheran-conferentie, die aan het hoofd staat van de Iranese afvaardiging. Sodeily is een vriend van Visjinsky.

Heden zou de Veiligheidsraad de verschillende aanklachten bespreken, waaronder die van Ian tegen Rusland en die welke door de Russen werden ingediend tegen Groot Britannië met betrekking tot Hellas en Indonesië (Teheran, (AP) 28.1).

COMMENTAAR VAN „PRAVDA".

De buitenlandse waarnemers van „Pravda" zeiden, dat de vrienden der democratie over de gehele wereld met tevredenheid de democratische „transformatie" van de Iranese provincie Azerbeidsjan zullen hebben ontvangen, doch dat van de andere kant de gebeurtenissen in Zuid-Iran zeker enige bezorgdheid hebben veroorzaakt. Het blad nam ook met genoegen kennis van het aftreden van Premier Hakimi, die de aanklacht tegen de Sovjet-Unie had ingediend bij de Veiligheidsraad der Verenigde Landen (Moskou, (AP) 27.1).

OOK GUATEMALA.

De afvaardiging van Guatemala bij de Organisatie der Verenigde Landen maakte bekend, dat zij van plan is het geschil met betrekking tot Brits Honduras (dat door Guatemala wordt opgeëist) aan het Internationale Gerechtshof zal voorleggen zodra dat gevestigd is. Dit was aanvankelijk van Britse zijde voorgesteld en „in principe" aanvaard door Guatemala (Londen, (AP) 28.1).

HET STAKINGSBELEID IN DE V.S.

Een hoge Noordamerikaanse autoriteit voorspelde, dat de staking in de metaalindustrie binnen een week of eo zal eindigen. Hij verklaarde dat de elementen in de industrie, die de staking willen bijleggen tegen die tijd de overhand zullen hebben behaald. Het Witte Huis heeft geen plannen om binnen de volgende drie à vier dagen maatregelen te nemen, aangezien er binnen die tijd veel kan gebeuren.

Intussen verwacht men dat duizenden arbeiders in de industrieën die afhankelijk zijn van metaal ledig zullen worden. Alleen in de autoindustrie zouden tegen het eind van deze week 250.000 arbeiders ledig worden, indien de staking in de metaalindustrie niet wordt opgeheven.

Dit zou te betreuren zijn, aangezien er juist een regeling is gekomen tussen Chrysler en Ford met de vakbonden. Ford zal 18 cent per uur meer betalen aan elken arbeider en Chrysler geeft een loonsverhoging van 18½ cent per uur. Bij General Motors waar sedert 21 November gestaakt wordt, is er evenwel nog geen oplossing. Walther Reuther, Vice-Voorzitter van de United Automobile Workers, zeide, dat General Motors op zijn minst 19½ cent per uur moet betalen, gelijk voorgesteld door de bemiddelingsraad van de regering. Hij zeide, dat General Motors meer opslag moet geven, omdat de lonen er lager zijn dan bij Ford.

Intussen zien de huisvrouwen uit naar grotere vleesvoorraden, aangezien de leiders van de vakbonden er bij de 193.000 arbeiders in de vleesinmaak-industrie op aangedronggen hebben om weer aan het werk te gaan. Er is nog geen oplossing in de staking, doch zoals men weet werden de fabrieken Zaterdag door de regering in beslag genomen. Intussen zal men trachten tot een regeling te komen.

In het arbeidsgeschil bij de spoorwegen is er regeling gekomen tussen de vakbonden en 18 spoorwegmaatschappijen. Eén en een kwart millioen arbeiders zijn daarbij betrokken. De twee andere belangrijke stakingen — van de electriciteitswerkers en van de employee's van Western Union in New York — duren voort zonder enig teken van overeenkomst (Washington, (AP) 27.1).

TRUMAN ZAL VACANTIE NEMEN.

Het Witte Huis maakte bekend, dat President Truman op 11 Februari per vliegtuig uit Washington zal vertrekken om een korte vacantie te genieten, waarbij hij een zeetocht zal maken door de wateren van Florida (Washington, (AP) 26.1).

EEN SCHEEPVAART-MAATSCHAPPIJ.

In Trinidad werd bekend gemaakt, dat de Venezolaanse en Colombiaanse regeringen gezamenlijk een scheepvaartmaatschappij hebben opgericht om een dienst te onderhouden, waarbij ook Trinidad en New York worden aangedaan. De Venezolaanse regering zal 10 millioen bolivars bijdragen. Hoeveel Colombia bijdraagt is nog niet bekend. Particulieren in Colombia en Venezuela zullen de gelegenheid krijgen om aandelen te nemen in de maatschappij (Port of Spain, (AP) 26.1).

PAUS SPREEKT DE KINDEREN TOE.

Zijne Heiligheid de Paus hield de grootste publieke audiëntie van Zijn Pontificaat en een der grootste in de geschiedenis van de Kerk. Op deze audiëntie ontving de Heilige Vader 35.000 kinderen van Rome. De toespraak die de Heilige Vader daarbij hield, duurde vijftien minuten, doch kon door den verslaggever niet worden gehoord, omdat de microfoon stuk ging.

Vervolgens ontving de Paus autoriteiten van het Herstel-Organisatie, die de kinderen vergezelden, wien zij hielpen met voedsel en kleren. De Heilige Vader koutte korte tijd met elk afzonderlijk, waaronder Spurgeon Keeny, hoofd van de Herstel-Organisatie in Italië. Vervolgens werd Hij op Zijn draagstoel de St. Pieter binnengedragen door acht personen. Aan het besluit van de audiëntie verscheen de Paus weer op het balcon en zegende Hij de juichende kinderen op het St. Pietersplein (Vaticaanstad, (AP) 26.1).

VERKIEZINGEN IN DUITSLAND.

De traditioneel conservatieve platteland bewoners hebben de door de kerk gesteunde Christelijke Democratische Unie (enigszins rechts van het centrum) een leidende positie gegeven in de politiek in het door de Noordamerikanen bezette deel van Duitsland. Het was de eerste vrije verkiezing die sedert dertien jaar in Duitsland gehouden werd.

Berichten van het militair gezag uit ongeveer 9600 van de 10.000 gemeenten waar gisteren gestemd werd, geven te kennen dat 1.000.200 stemmen werden uitgebracht op de Christelijke Democratische Unie — een groepering van Protestanten en Kaholieken. De partij won 20.071 zetels in steden met een bevolking vn minder dan 20.000.

De Sociaal Democraten kregen 723.180 stemmen en 7453 zetels, de Communisten 109.968 stemmen en 506 zetels en de Liberale Democraten 51.968 stemmen. Er waren ook onafhankelijken die zetels wonnen. 83.6% van het aantal kiesgerechtigden bracht zijn stem uit. (Frankfurt, (AP) 28.1).



Terwijl hij salueert komt Winston Churchill van de loopplank van de „Queen Elizabeth" na aankomst in New York voor een vacantie in de Verenigde Staten. Achter hem staat Mevrouw Churchill.

DE MILITAIRE LEIDERS VERTREKKEN.

Luitenant Generaal Sir Philip Christison zal Vrijdag opgevolgd worden als opperbevelhebber door Luitenant Generaal Sir Montague Stopford. Christison zal het Britse opperbevel in het Noorden op zich nemen met de rang van generaal. Behalve Christison, die nog deze week vertrekt, zullen ook andere, zoals Maxwell en Denning naar Tokio vertrekken.



GENERAAL CHRISTISON
De militaire taak is bijna voltooid.

Het gevolg van dit alles is dat wanneer Clark Kerr te Batavia aankomt, daar een geheel nieuw geallieerd opperbevel zal zijn en dat met uitzondering van Dr. H. J. van Mook nieuwe Britse en Nederlandse legerbevelhebbers, en een nieuwe Britse diplomatieke adviseur de nieuwe plannen met Sjahrir zullen bespreken. Waarschijnlijk zal binnenkort nog een andere belangrijke factor — het resultaat van de groeiende meningsverschillen in de republikeinse partij — een rol spelen.

De benoeming van Sir Montague Stopford zou er op kunnen wijzen, dat de Britten hun militaire taak bijna als voltooid beschouwen. De primaire quaestie is dan de overwinning van de politieke moeilijkheden. Stopford is bekend voor de herovering van Mandalay op de Japanners en als militair commandant van Birma. Hij is volkomen op de hoogte van de politieke toestand (Aneta).

CLARK KERR ONDERWEG.

Sir Archibald Clark Kerr is Zondag uit Moskou vertrokken met bestemming Java (Aneta).

CLARK KERR VERTREKT.

Sir Archibald Clark Kerr deelde aan de verslaggevers in Moskou mede, dat hij besprekingen had gehouden met Stalin en Molotov over Indonesië. Hij was van plan om Zondag te vertrekken als speciaal gezant naar Indonesië. Clark Kerr is van plan om met vacantie te gaan in Schotland alvorens naar zijn nieuwe post als Ambassadeur in Washington te vertrekken (Moskou, (AP) 26.1).

TWEE MAANDEN IN INDIË

Volgens Reuter heeft Sir Clark Kerr Zaterdag reeds verklaard, dat hij met Molotov besprekingen heeft gevoerd over de toestand in Nederlands Indië. Hij is van plan twee maanden in Indië door te brengen en daarna verlof te nemen in Schotland alvorens hij naar Washington vertrekt om daar Halifax te vervangen als Brits ambassadeur te Washington (Aneta).

VERKLARING VAN SJAHRIR

Het republikeinse ministerie van voorlichting publiceerde Zondag de volgende verklaring van Sjahrir:

„Elk verzoek tot terugtrekking van de Britse troepen uit Indonesië moet vergezeld gaan van een vraag aan het Indonesische leger om de ontwapening van de Japanners in dit land op zich te nemen. Indien deze taak aan de Indonesiërs wordt opgedragen, kunnen de Britten elk ogenblik het land verlaten. De actie van de Oekraïne was hier niet bekend en werd ook niet verwacht: indien men echter alles in overweging neemt, is het wellicht beter dat de zaak aanhangig werd gemaakt bij de Verenigde Landen door een land, dat niet bij de Indonesische quaestie betrokken was. Als zodanig staat het verzoek op een sterkere morele basis" (Aneta).

VAN MOOK HOUDT BESPREKINGEN.

Dr. H. J. van Mook heeft Zondagavond een maal aangeboden, dat bijgewoond werd door den Britsen diplomatieken adviseur M. E. Denning en andere Britse en Nederlandse autoriteiten. Sedert zijn aankomst heeft Dr. Van Mook bijna onafgebroken besprekingen gevoerd. Het is echter niet bekend of hij nog voor de aankomst van Sir Clark Kerr besprekingen zal houden met Sjahrir.

QUARANTAINE OPGEHEVEN.

De quaraintaine op de Indrapoera is opgeheven, de Bloemfontein ligt nog steeds te Singapore terwijl de Sibajak Donderdagavond zonder evacuees naar het Westen is vertrokken.

het nieuws van vandaag

Het toneel op Java krijgt een nieuwe aankleding en de oude spelers die maandenlang het applaus en de critiek van het publiek in ontvangst hebben genomen, maken plaats voor nieuwe. Na het vertrek van Generaal Van Oyen en van Mijnheer Van der Plas, gaan thans de Britse Generaal Christison en de diplomatieke adviseur Denning heen. Alleen de hoofdrolvertolker Dr. Van Mook bevindt zich reeds in Batavia en wacht de komst af van Clark Kerr, die uit Moskou vertrokken is na met Stalin en Molotov gepraat te hebben. Het publiek zit in spanning. Wat zal de nieuwe voorstelling brengen? Het is overal afwisseling en nieuwe rolverdeling wat de klok luidt dezer dagen. In Frankrijk hebben wij pas een regeringsverandering gezien.

In Iran moest Premier Hakimi wijken voor de druk van Rusland. De nieuwe Premier Saltaneh heeft reeds instructies gezonden aan de afvaardiging in Londen om overleg te plegen met de Russen. Men voorspelt dat Iran zijn aanklacht tegen Rusland zal intrekken. Indien dat geschiedt, zal het werkelijk een gebrek aan vertrouwen zijn in de nieuwe wereldorganisatie.

In Hellas schijnt de regering van Sophoulis ook al te wankelen. In ieder geval keert het hoofd van de Helleense afvaardiging Sophianopoulos uit Londen terug. Men zegt dat hij het niet een is met de politiek van den Premier.

In Egypte traden weer drie ministers af. Zij verklaarden, dat de Egyptische afvaardiging heeft nagelaten om bij de Organisatie der Verenigde Landen aan te dringen op de terugtrekking der Britse troepen uit het land. Ook wil men de Soedan — welke thans onder Egyptisch en Brits toezicht staat — weer alleen onder Egyptisch toezicht. Zo ziet men dat de grote mogendheden toch maar de Organisatie der Verenigde Landen beheersen zonder zelfs haar veto-recht te gebruiken. Terecht wees de Aartsbisschop van Westminster, Mgr. Bernard Griffin, er gisteren in zijn preek voor de Katholieke Afgevaardigden op, dat de term Grote Drie of Grote Vijf te zeer doet denken aan de As. Er kan geen goede wil tussen de landen bestaan, indien men slechts conferenties belegt met de bedoeling eigen land te vergroten of een zelfzuchtige politiek na te streven.

Er is gelukkig goed nieuws te melden vandaag. In China is het stil aan alle fronten, hoewel de toestand nog niet geheel behagelijk is.

In de Verenigde Staten toont het stakingsbeeld enige verbetering. En in Duitsland tenslotte hebben de Christelijke Democraten een reusachtige overwinning behaald in de gemeentelijke verkiezingen. Zoals men weet mochten de gewezen leden van de nazie-partij niet meestemmen.

EENHEID VAN HET KONINKRIJK ALS BASIS.

Het „Algemeen Handelsblad" berichtte, dat Prof. J. H. A. Logemann in de Tweede Kamer mededeelde, dat de basis van de besprekingen met Indonesië steeds is geweest: Eenheid van het Koninkrijk.

Het blad wijst er op, dat door de aanvaarding van dit standpunt de Regering op duidelijke wijze heeft bewezen welke houding zij aanneemt.

Prof. Logemann heeft verder medegedeeld, dat, indien de aanstaande besprekingen niet mochten slagen men internationaal tot de conclusie moet komen, dat de nationalisten weigeren om samen te werken, hoe groot de toegevingen ook zijn, die tegenover de Indonesische nationalisten gedaan werden.

Het „Handelsblad" schrijft, dat in een dergelijk geval de Regering ervan overtuigd is, dat zij kan rekenen op de internationale goedkeuring teneinde die maaregelen te nemen, die noodzakelijk zijn om de eenheid van het Koninkrijk te handhaven (Aneta).

VAN MOOK IN BATAVIA.

Officieel wordt medegedeeld, dat Dr. H. J. van Mook Woensdag Caïro per vliegtuig heeft verlaten. Later wordt nog officieel gemeld: Dr. Van Mook is te Batavia aangekomen (Aneta).

WIJ ZULLEN WORDEN VOORGELICHT.

De heer P. A. Wansink, Hoofd van de Regerings Voorlichtingsdienst is, op verzoek van Dr. H. J. van Mook, Zaterdag naar Batavia vertrokken. Zijn plaats wordt waargenomen door P. M. Landre (Aneta).

GEEN BEZWAAR.

De veiligheidsraad van de Organisatie van de Verenigde Landen heeft de vraag en welke door den gedelegeerde van de Oekraïne opgeworpen werden inzake Hellas en Indonesië, op de agenda van de eerstvolgende vergadering welke heden (Maandag) gehouden zal worden, geplaatst. Sir Ernest Bevin zeide dat hij van mening was dat de Indonesische quaestie in de eerste plaats een zaak van de Nederlandse regering is. Hij zeide te geloven dat de wereldvrede afhankelijk was van de Helleense Indonesische van de Helleense en Indonesische vraagstukken aan de wereld voorgelegd worden.

Minister van Kleffens zeide dat als Sir Bevin van mening is dat de aanwezigheid van de Britse troepen op Java in de eerste plaats een zaak van de Nederlandse regering is, hij er geen bezwaar tegen heeft dat deze vraag op de agenda wordt geplaatst (Aneta).

HET COMMUNIQUE VAN ZATERDAG.

Het communiqué van Zaterdag zeide dat bij een opruimingswerkzaamheden in de streek Tjioemboeloeit nabij Bandoeng, twee compagnieën Gurkha's onder vuur werden genomen door Indonesiërs gewapend met machinegeweren. Men wachtte met verder optrekken totdat de artillerie de streek gezuiverd had waarna de Indonesiërs naar het Noorden vluchtten. Een Brits Indiër werd gewond.

Brigade generaal Mellson bracht een bezoek aan Jjibadak waar veel schade is aangericht vooral aan de katholieke kerk en het klooster. Verder naar het Zuiden te Tjitjoeroeg werden 20 Indonesiërs onder commando van een met een zwaard gewapenden officier opgepikt en naar Buitenzorg gebracht om verder ondervraagd te worden. Nabij Soerabaia werd de watertank te Menganti door Indonesiërs vernield waardoor de basis van de Britse patrouilles onder water is komen te staan (Aneta).

VERMOORDE EUROPEANEN.

In het Antjol-kanaal tussen Batavia en Tandjong Priok zijn de lijken gevonden van 17 Europese mannen en vrouwen. De handen van de lijken waren op de rug samen gebonden en een vrouw was onthoofd. De slachtoffers waren nog niet lang geleden vermoord. (Aneta)

SJAHRIR UIT DJOKJAKARTA TERUG.

Sjahrir is Vrijdag weergekeerd uit Djokjakarta waar hij besprekingen heeft gevoerd met Soekarno en andere republikeinse leiders. Hij was niet vergezeld door Nederlandse journalisten, die wel verzocht hadden mee te gaan, welk verzoek echter door Sjahrir is afgewezen (Aneta).

RADIO-BANDOENG OVERGENOMEN

Gurkha's hebben Vrijdag radio-Bandoeng van de Japanners — die er nog steeds de wacht hielden — overgenomen. Het omroepstation was in goede staat en men verwacht dat binnenkort uitzendingen in het Nederlands zullen plaats hebben.

Intussen is de bevelhebber van de Nederlands Indische luchtmacht aangekomen te Bandoeng. De Britse autoriteiten hebben er in toegestemd binnenkort de Nederlandse vlag op het vliegveld te hijsen. Een groep Nederlanders, die vóór de oorlog een vooraanstaande positie bekleedden in de bankwereld heeft een commissie gevormd die de Japanse banken zal liquideren (Aneta).

IN TANDJONG PRIOK.

Maandagmorgen vroeg is de „Jan van Brakel", gevolgd door acht mijnenvegers, de haven van Tandjong Priok binnengelopen. De bemanning van de schepen stond aan dek aangetreden. Genoemde schepen hebben alle dienst gedaan op de Westeuropese kusten, waar zij deel uitmaakten van het 203e escadrille gemotoriseerde mijnenvegers.

UITSTEL VAN VERTREK.

Het vertrek van de „Indrapoera", die van Bombay aankwam te Singapore, teneinde Nederlandse geëvacueerden op te nemen en naar Nederland te brengen, moest uitgesteld worden daar zich gevallen van waterpokken hadden voorgedaan en het schip achttien dagen in quarantaine moet.



MISTOESTAND.

Een sociaal probleem

De vorige week is een hele schoener vol werklieden, vooral matrozen naar Aruba vertrokken om te werken voor de Lago. Deze week zullen er nog meer vertrekken. Dit al is een gevolg van de droogte op Bonaire.

De plantages leveren niets op, en dan is de Bonairiaan gedwongen zijn kost buiten het eiland te gaan verdienen.

Een groot euvel bij dit werken buiten het eiland is en blijft, dat het familieleven geruïneerd wordt. Huisvaders zijn practisch gedwongen negen maanden of een jaar lang van huis te leven. Dit is een mistoestand.

NIEUWE FRATERS.

De Fratersschool heeft weer twee verse krachten uit Nederland gekregen, de Fraters Germanus en Julianus. De onderwijzeressen, die tijdelijk waren aangenomen voor de laagste klassen, zijn nu weer ontslagen.



GOUVERNEUR BENOEMT COMMISSIE VOOR BEMIDDELING IN HAVENBEDRIJF.

De Gouverneur heeft een commissie benoemd om op korte termijn te bemiddelen in het arbeidsgeschil in het havenbedrijf.

De commissie bestaat uit de heren W. F. G. Mensing, Voorzitter Kamer van Koophandel, Voorzitter; Mr. I. C. Debrot, tijdelijk Hoofd van Sociale Zaken, Secretaris; en de leden M. C. Cadleres, Havenmeester; E. A. Römer, Statenlid; R. R. Muskus, agent van scheepvaartmaatschappijen; en J. N. H. Butot, ambtenaar van Openbare Werken.

De commissie zal een aanbeveling doen aan den Gouverneur, indien mogelijk vóór het einde van deze maand.

UITBREIDING KLM-DIENSTEN.

De K.L.M. heeft nog 10 Dakota transportvliegtuigen gekocht uit het surplus van de Verenigde Staten en heeft bovendien 14 Skymasters van de Noordamerikaanse regering geleend teneinde de Europese dienst te kunnen uitbreiden. De Dakota's hebben een bemanning van drie man en kunnen 3 ton vracht en 21 passagiers vervoeren. Met ingang van 18 Februari zal de KL M 4 keer per week Amsterdam-Londen vliegen tezamen met de British Overseas Airways Corp. welke er in toestond het vervoer te delen. De nieuwe dienst moet nog de goedkeuring verkrijgen van de Nederlandse en Britse regeringen. De vluchten vinden plaats van Schiphol naar Nordholt nabij Londen (Aneta).

PASTOOR VAN DEN ELSENS ZUSTER OVERLEDEN.

Heden bereikte ons het bericht, dat de zuster van Pastoor van den Elsen, die reeds vijf jaren ziek te bed lag, op 17 Januari is overleden. Op 21 Januari werd haar stoffelijk overschot ter ruste gelegd.

Pastoor van den Elsen, die in het biezonder ook in verband met deze ziekte van zijn zuster naar Nederland vertrok, heeft in ieder geval nog het geluk mogen smaken zijn zuster te zien.

Moge God haar de eeuwige rust schenken na haar smartelijk lijden en mogen velen op Curaçao de zuster van den Pastoor in hun gebeden gedenken.

ALLEN GESLAAGD.

Gisteren had de uitreiking plaats van bewaarschool-acten in het Sint Martinusgesticht. Tien meisjes deden examen en tien slaagden. Inspecteur Or. Wybojan Goslinga sprak dan ook zijn bewondering hierover uit en prees vooral de arbeid van de Zusters van Schijndel en Roosendaal. Hij wees ook nog op de belangrijkheid van deze cursus op Curaçao (op Aruba is er ook een). De namens der geslaagden zijn:

Basilia Martis, Treesje d'Arnault, Agnes Haan, Gloria Frank, Gladys Panneflek, Carmen Girigori, Johanna Martines, Lucila Isenia, Irène Bodak en Maria Beukenboom.



KATHOLIEKE SPORTCENTRALE.

Voetbal: Sithoc — Jong Suriname 1—1.

Baseball: Estrellas de Caribe — Lucky Strike 10—0; Venezuela — Quisqueya 2—8.

QUISQUEYA — DEPORTIVO VENEZUELA 8—2.

In een mooie wedstrijd heeft de Dominicaanse honkbalvereniging Quisqueya het gisteren op het K.S.C. terrein gewonnen van Deportivo Venezuela met 8—2. In het clubhuis van Quisqueya vond daarna een plechtigheid plaats, waarbij de aanvoerder van de vereniging, de Heer Jose Antonio Bonifacio, uit handen van den Dominicaansen Consul Generaal, den Heer Andres Julio Espinal, de zilveren medaille ontving. Er werden daarbij mooie woorden gesproken en heildronken uitgebracht op de club.



SURINAME WIL FIETSEN.

Het „Foreign Commerce Weekly" bericht dat Suriname fietsen en onderdelen wil bestellen indien deze binnen zes maanden kunnen afgeleverd worden. De vorige herfst zijn 10.835 fietsen in Suriname geregistreerd (Aneta).



SAMENZWERING IN ALBANIË.

De radio van Moskou zeide in een bericht uit Tirana, dat „fascistische terroristen" die poogden de Albaanse regering omver te werpen, Donderdag werden gearresteerd. De radio van Moskou zeide, dat de samenzweerders deel uitmaakten van een organisatie welke bekend staat als de „Albaanse Unie". Zij zouden in contact staan met „beruchte misdadigers" in het buitenland, waarvan sommigen werkten ten gunste van het „Griekse fascisme". (Londen, (AP) 27.1).

HARRIMAN IN TSJOENGKING.

Averell Harriman, de Noordamerikaanse Ambassadeur in Rusland, heeft zijn vertrek uit Tsjoengking uitgesteld na een langdurig conferentie met Marshall en een banket met Tsjang Kai Sjek in de villa van den President. Harriman was van plan om Dinsdag door te vliegen naar Sjanghai. Hij zal echter niet voor Woensdag vertrekken. (Tsjoengking, (AP) 28.1).



ACTIVITEITEN.

Het officiële communiqué zegt, dat gedurende de nacht van 26 op 27 Januari geschoten werd op de Brits Indische wacht van het Rapwi-gebouw aan de Kramatweg. Een persoon werd gewond. Later werd het vuur heropend. Ten gevolge hiervan zijn alle treinen, die het Manggaraistation binnenreden, doorzocht. In het Zuiden van Bandoeng groepeerden zich Indonesiërs gewapend met zwaarden en stokken en wierpen wegversperringen op. Ten Westen van Soerabaia heeft een patrouille mortiervuur geopend op een groep Indonesiërs te Krikilan (Aneta).

NOG TWEE PLOEGEN.

Het Nederlandse Rode Kruis zal nog twee ploegen naar Nederlands Indië zenden; één van deze groepen omvat drie tandartsen. De andere groep bestaat uit 24 verpleegsters (Aneta).

OFFICIER MET JEEP.

Op 19 Januari werd per KLM een officier van het Nederlandse leger met zijn jeep naar Nederlands Indië vervoerd. Het was majoor Crasborn, wien op het vliegveld uitgeleide gedaan werd door Prins Bernhard. Behalve de eenzame passagier vervoerde het toestel 4000 Kg. vracht waaronder goederen ten gerieve van de Nederlandse troepen op Malakka benevens 400 Kg. mail.

Onder de goederen die naar de troepen in Malakka gezonden werden zijn o.a. sportartikelen, radio-toestellen, boeken, tijdschriften en diverse spelen. Majoor Crasborn kwam uit Malakka naar Nederland teneinde bovengenoemde artikelen in te zamelen en keert thans terug om toezicht op de verdeling uit te oefenen.

MEN ZAL ZELFBESTUUR ONTWIKKELEN.

Minister Evatt van Australië heeft bekend gemaakt na een reeks besprekingen met den Nederlandsen Gezant Baron van Aerssen Beyeren van Voshol dat de Nederlandse en de Australische Regeringen zijn overeengekomen om onder het Handvest van de Verenigde Landen in de afhankelijke gebieden zelfbestuur te ontwikkelen (Aneta).

SCHATTING ONMOGELIJK.

Minister Drees verklaarde in de Tweede Kamer, dat het onmogelijk is om het aantal Nederlanders te schatten dat zich nog in het door de Russen bezette gedeelte van Duitsland bevndt. Volgens officiële Russische gegevens zijn 33.122 personen gerepatrieerd uit Rusland of het door Rusland bezette gebied. Hij ontkende, dat de Russen de officiële Nederlandse opzoekingen belemmeren (Aneta).

KAN NEDERLAND CONCURREREN?

De Heer C. van den Heuvel (A.R.) verklaarde Vrijdag in de Tweede Kamer, dat hij eraan twijfelde of Nederland op de wereldmarkt zal kunnen concurreren met zijn landbouwproducten tegen de huidige prijzen en dure voortbrengstkosten tegen de producten van Zuid-Amerika en andere landen, waar een lage levensstandaard is. Hij heeft aan de Regering gevraagd om buitenlandse valuta vrij te maken voor de aankoop van landbouwmachines.

Ook de Heer W. van der Sluis (S.D.A.P.) meende, dat deze producten grote moeilijkheden op de wereldmarkt zullen ondervinden, terwijl de Heer J. Groen de Regering verzocht de landbouwuitvoer krachtig te steunen.

DE BRITTEN DOEN MEDE.

Drie Britse firma's zijn uitgenodigd om deel te nemen aan de heropbouw van Rotterdam, teneinde de haven weer te maken tot een van de voornaamste van Europa. Een overeenkomst is gesloten tussen de Rotterdamse gemeente-werken en een gecombineerde groep aannemers. Behalve de drie Britse firma's hebben vijf Nederlandse firma's zitting in deze gecombineerde groep (Aneta).

HEINEKENS.

De Heinekens Brouwerijen kunnen, volgens een verklaring van de directie hun uitvoer naar Amerika niet hervatten wegens gebrek aan vaten.

Duizenden vaten bevinden zich in de Verenigde Staten en deze moeten eerst teruggezonden worden. Het bier dat nu gebrouwd wordt is bijna zo goed als vóór de oorlog. (Aneta)

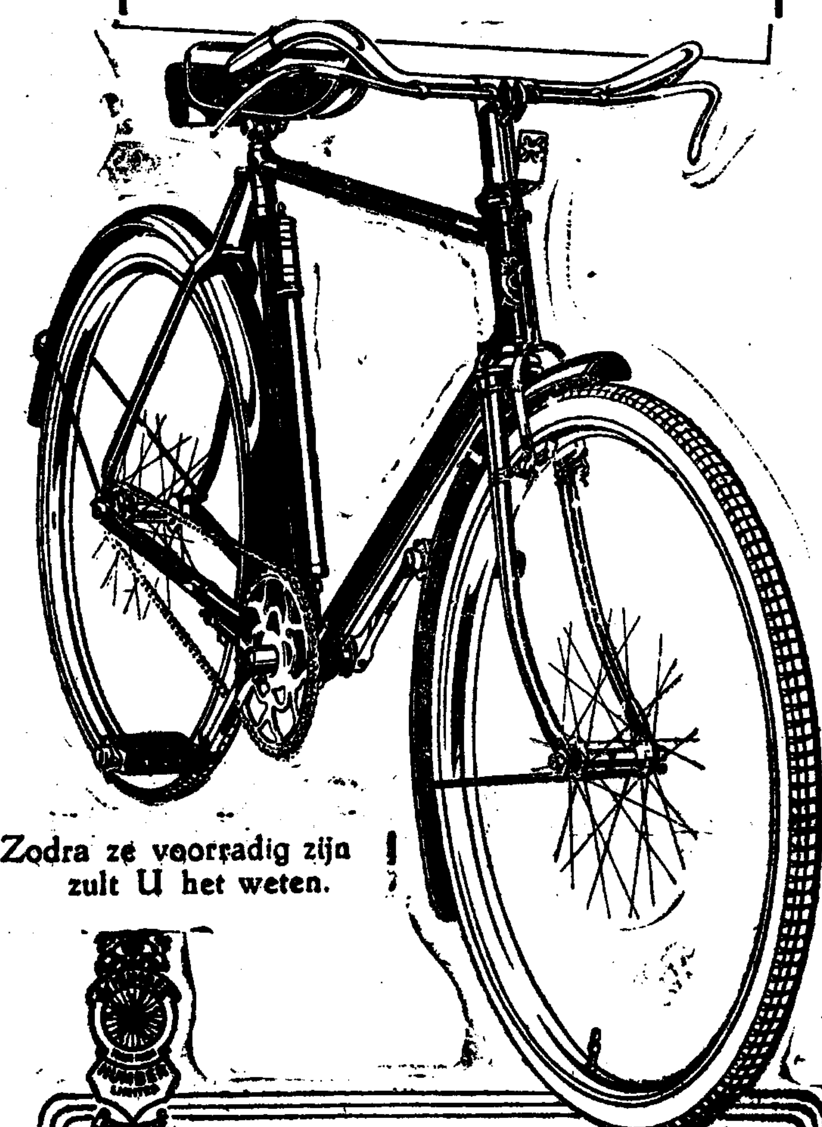
DE HEER EN MEVR.

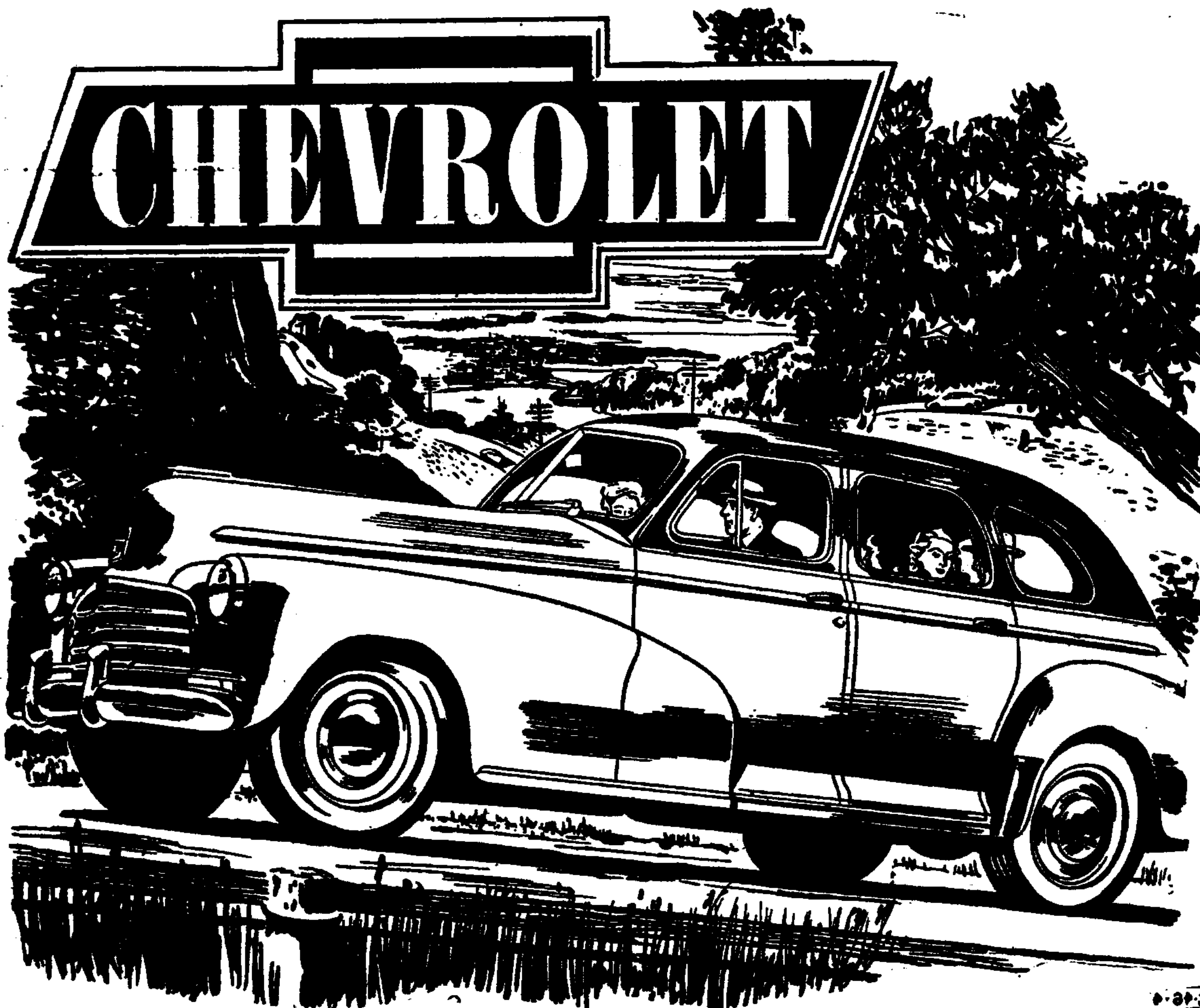
H. E. PEREIRA — DAVELAAR

geven kennis van de geboorte van hun dochter

JOYCE LOMENA

St. Elisabeth Gasthuis Curacao 27 Jan. 1946





Beknopt Politiek en Politioneel Overzicht van de Toestanden op Java.

Japanse Periode.

Door het Ministerie van Buitenlandse Zaken afdeling Voorlichting Buitenland, werd een Overzicht gegeven van het ontstaan en de ontwikkeling van de toestanden op Java. Het overzicht laat echter de laatste twee maanden buiten beschouwing.

Dadelijk na de bezetting van 'a begon de Japanse propagan- et de weerbaarmaking van Indonesische maatschappij tot un aan het Japans militair be- ur bij de verdediging van deze westen. Daartoe werden op jwel elk gebied van het maat- tappelijk leven door de Japan- ts organisaties gevormd op kistische grondslag.

Al deze organisaties hadden telfde fascistische karakter- kken en waren gebaseerd op t leidersprincipe en op hand- ving van de Japanse invloed op leiding. Deze organisaties rden gevormd zowel op poli- k als op godsdienstig, politio- el en militair gebied en even- as wat betreft de jeugdbewe- ig.

Op politiek gebied werd door n Japanner van den beginne af ngedrongen op eenheid. Hij cht daarbij de steun van voor- nstaande Indonesische per- onlijkheden, liefst van anti- ederlandse gezindheid en vond ze o.m. bij Soekarno en Hatta. iden verbannen door het Ne- rlands Indisch Gouvernement voorts nog bij andere figuren. Soekarno, een geboren spre- r en volksmenner, vonden den panners de ideale stropopleider or zijn fascistische volksorgani- tie; eerst werd opgericht op 9 aart 1943 de zogenaamde oethera" (Poessat Tenaga kjat), welke op corporatieve ondslag volgens Italiaans- scistisch model de gehele poli- ke volksbeweging moest verenigen, doch in werkelijkheid niets anders was dan een werktuig van de Japanse propaganda.

De werkelijke leiders waren de Japanse propagandisten. Desondanks dreigde deze vereniging van alle Indonesische krachten teveel macht te krijgen, zodat op 9 Maart 1944 de Poethara werd opgeheven en vervangen door de zgn. Djawa Hookoo Kai (politieke corporatie voor geheel Java), welke pretendeerde de vereniging van alle politieke krachten van alle bevolkingsgroepen van Java. Deze Djawa Hookoo Kai, waarbij ook Soekarno weer met zijn aanhang van personen, die tot algeheel samengaan met den Japanner bereid waren, een belangrijke rol speelde, kreeg o.m. een weerbaarheidsafdeling, welke werd genoemd de „Barisan Pelopor" (voorlopersafdeling). Dit werd een der vele semi-militaire organisaties van de Japanners; deze stoottroepen vormen thans o.m. de lijfmacht van Soekarno en nemen bij de gewelddadige actie welke langzamerhand hoe langer hoe krachtiger wordt, een belangrijke positie in.

Naast de Djawa Hookoo Kai met als weerbaarheidsafdeling de Barisan Pelopor nam ook de training van de jeugd een belangrijke positie in op het programma van den Japanner tot weerbaarmaking van de bevolking van Java en tot politieke bewustwording van die bevolking. Deze training wilde den Japanner niet overlaten aan de Poethera, doch nam deze in eigen handen, tot grote teleurstelling van Soekarno c.s. De Japanners stichtte daartoe de zgn. „Seinendan", welke geheel onder Japanse militaire leiding stond en op militaire wijze getraind werd. Andere jeugdorganisaties werden niet toegestaan.

Deze Seinendan ageert thans onder de naam Gelora of Ankatan Pemoeda Indonesia (A.P.I.). Ook op politioneel gebied werkte de Japanner aan versterking van de weerbaarheid van de be- volking, met als doel steun aan het Japanse leger, zowel op militair als op politiek gebied. Daartoe werden in vrijwel alle dessa's opgericht zgn. „Keiboodans" welke een soort hulppolitie in de dessa vormen. Deze organisatie had tot taak hulp aan de politie in zeer uitgebreide zin, z.a. tegengaan van vijandelijke spionnage, tegenspionnage, bestrijding van vijandelijke parachutisten, hulp bij natuurrampen, bestrijding van luchtgevaar, enz. en werd dan ook ingezet bij de jacht op Europeanen enz. en op de taak van politiespion. Deze Keiboodan is ook thans nog gehandhaafd en vervult nog steeds dezelfde taak. Naast de Keiboodan werd bovendien in de grote steden in begin 1945 ingesteld de zgn. Keiboottai, welke bemand werd met de Chinese jeugd en welke geheel dezelfde taak had als de Keiboodan en op dezelfde wijze opgeleid en getraind werd. In het algemeen zijn deze hulppolitiecorpsen niet geuniformeerd, doch dragen meestal op de borst of om de linkerarm een herkenningsteken.

Ook op godsdienstig gebied trachtten de Japanners met zijn propaganda de weerbaarmaking van de Indische bevolking en speciaal van de jeugd te bereiken. Daartoe werden krachtige pogingen gedaan tot vereniging van alle godsdienstige, islamitische groepen in een organisatie, hetgeen in begin 1944 lukte, toen werd opgericht de zgn. Masjoemi (Masjarakat Oemat Islam), welke de 2 grootste Islamse organisaties de (Mohamadijah en de Nachdatoel Oelama) moest overkappen. Ook deze organisatie kreeg een weerbaarheidsafdeling, de zgn. „Hisboellah" welke wederom op Japanse militaire wijze getraind werd.

Daarnaast kreeg ook een deel van de Indonesische jeugd een geheel militaire training. Allereerst werd dadelijk de werving opengesteld van de zgn. Heihoo's (hulpsoldaat), die deel uitmaakten van het Japanse leger en een militaire training ondergingen. Voor een groot deel werden deze Heihoos althans in den beginne gerecruteerd uit de Indonesische soldaten van het vroegere K.N.I.L. Deze Heihoos werden o.m. gebruikt voor de bewaking der vrouwenkampen, van de burgerkampen en soms van de krijgsgevangenenkampen. Hun hoofdtaak was echter de bijstand van de Japanse soldaten.

Toen aan de Indonesische wereld meer politieke vrijheid (althans op papier) werd toegestaan en de zgn. bestuursadviesraden werden ingesteld, vonden de Japanners dat de Indonesische wereld daartegenover een prestatie moest verrichten, wat betreft de weerbaarheid van de bevolking van Java. De Japanse propaganda zette dientengevolge een actie in, zgn. spontaan van de bevolking welke tot doel had een vrijwilligersleger van Indonesiërs te vormen. (Dit „verzoek" werd ingewilligd, zodat in October 1943 de eerste training begon van officieren en minderen van „Soekarila's (Peta), welke verder geregeld is voortgezet tot medio Augustus 1945. De vrijwilligerscorps stond onder leiding van Japanse officieren, die zgn. als adviseur optraden; Opperbevelhebber was de Japanse opperbevelhebber van Java; overigens behoorden deze troepen niet tot het eigenlijke Japanse leger. De training der „officieren" duurde drie maanden zodat waarschijnlijk van onderofficieren gesproken kan worden. Dit vrijwilligerscorps was residentiegewijs georganiseerd; de commandanten der residentie regentschaps- en districtsgroepen spelen op het ogenblik een belangrijke rol.

Ook de Japanse marine vormde een eigen hulpcorps van Indonesische soldaten, t.w. de zgn. Kaigoen Heihoo's, die overigens dezelfde positie t.o.v. de Japanse marine innamen als de gewone Heihoo's (Rikugun Heihoo's) t.o.v. het Japanse leger. Al deze militaire en semi militaire organisaties waren bestemd het Japanse leger te helpen bij de verdediging van Java. Echter werd ook daarnaast door de Djawa Hookoo Kai vooral sedert begin 1945, een krachtige actie gevoerd tot training van de eigenlijke bevolking in militair opzicht. Hun werd o.m. geleerd om met eenvoudige wapens van eigen maaksel, z.a. bamboesperen, golloks en dergelijke vijandelijke parachutisten van achteren aan te vallen en overhoop te steken, waarbij den Japanner vooral de nadruk legden op het optreden in groot verband, d.w.z. door te hoop lopen van gehele dessa's actie van geïsoleerde kleine, vijandelijke eenheden te bemoeilijken en te hinderen, zo mogelijk met doel om dergelijke eenheden te tjingtjangen (in stukken te hakken).

Aan de militaire organisaties (de Heihoo's en de Peta's) werd een grondige training in de wapenhandel, ook van vuurwapens, gegeven; de semi militaire organisaties bepaalden zich hoofdzakelijk tot training van haar leden met primitieve wapens, zoals speren e.d., terwijl meestal geexerceerd werd met houten geweren.

Deze training ging gepaard met een zeer grondige propaganda tegen den Westerling, welke propaganda tot in de kleinste dessa's werd gevoerd. Niemand op Java is aan deze propaganda ontkomen, welke propaganda zowel uiterst grof als soms uiterst geraffineerd gevoerd is en zonder enige twijfel een diepe indruk op de eigenlijke bevolking heeft achtergelaten. De Westerling werd daarbij als de natuurlijke vijand van iederen Aziaat gekenschetst en de bevolking werd zoveel mogelijk opgezet tegen den Westerling in het algemeen en de Engelsen en Amerikanen, evenals de Nederlanders in het biezonder.

Getracht werd om de bevolking zover te brengen, dat zij ieder bezoek van een Europeaan als een vijandelijke daad zou beschouwen en dadelijk te hoop zou lopen om een dergelijken bezoeker te tjing-tjangen.

Overgang van Japans Bestuur op de Republikeinen

Gelijk bekend heeft de Japanse opperbevelhebber der Zuidelijke gebieden de capitulatie van zijn strijdkrachten ongeveer 8 dagen getraineerd met het kennelijk doel om ondertussen de nationalistische republikeinse volksbeweging in de onder hem staande gebieden de gelegenheid te geven zich te ontplooien. Hij benoemde daartoe op 7 Augustus 1945 (nadat reeds een viertal andere commissies te voren waren ingesteld) voor hetzelfde doel een commissie tot voorbereiding van de Onafhankelijkheid, waarin o. m. Soekarno en Hatta zitting hadden. Tegelijkertijd liet hij 7 Nationalistische leiders bij zich komen in zijn hoofdkwartier in de buurt van Saigon, ten einde aan hen de richtlijnen te geven volgens welke deze commissie mocht werken. Ondertussen werden de leden van die commissie, voor zover niet op Java aanwezig, per vliegtuig door de Japanners naar Java gebracht. Op 13 Augustus kwamen Soekarno en Hatta van Saigon terug en vergaderden zo spoedig mogering, die op 9 Sept. jl. door Soekarno is benoemd, uitermate zwak is en dat in werkelijkheid hoe langer hoe meer de linkse extremisten van de Soekarnobeweging de overhand krijgen. Reeds dadelijk na de capitulatie van Japan werden communistische strooibiljetten overal op Java verspreid. Uit de toespraak, welke Hatta op 28 Augustus tot het buitenland hield, bleek dat hij steun zocht bij zijn vroegere communistische kameraden van de Anti-Colonial League. De steun van de communistische zijde blijkt voorts nog uit de stakingen in Australië, welke voornamelijk van communistische zijde geinspireerd zijn.

Naast deze communistische kant van de Soekarno-beweging staat een aanzienlijke groep, die onder de invloed is van de Ja-

Vervolg op pagina 4.)



90% van het bewoonde gebied in Barbourville, Kentucky, werd overstroomd toen de Cumberland-rivier buiten haar oevers trad. De schade wordt op meer dan een millioen dollar geschat.

BEKENDMAKING.

Het wnd. Hoofd van het Departement: Sociale- en Economische Zaken maakt hierbij bekend. dat zendingen naar Nederland en andere landen uitsluitend mogen bestaan uit levensmiddelen, schoeisel, kleding-, rook- en toiletartikelen.

Deze zendingen mogen slechts dienen voor persoonlijk gebruik van geadresseerden en hun familie.

Uitvoer van commerciele hoeveelheden is niet toegestaan.

Het wnd. Hoofd voornoemd,
Mr. H.J.M. HOOGEVEEN

3—1

Vis met de vissen — XVI.

Op Jacht boven de Afgrond.

We gingen met een motorbootje van de stijger recht naar Klein-Bonaire, een dorado voor duikers. De afstand is groter, dan je denkt. Zodra we van een witte bodem overgingen naar een donkerblauwe; voelde ik even een hele kleine huivering door me heengaan. We voeren toen boven die peilloze diepte. Het aan wal stappen op Klein Bonaire gaat een beetje primitief. Er liggen wat keien aan het strand, en dat heet de landingsplaats. Je doet kousen en schoenen uit, en waadt naar de kant.

Er staat hier een fikse wind, en de zee is er niet zo kalm als aan Bonaire's westkust. We maken ons klaar voor een lange tocht, dat betekent: volledige wapenrusting. André gaat jagen op olitus. Ik jaag niet, maar vindt het wel interessant die jacht mee te maken, en fungeer daarbij als wapendrager. De koude heeft ons al eens meer boze parten gespeeld, en daarom wrijven we ons met olie in, een probaat middel. André neemt enkel zijn schietharpoen mee om geheel vrij te zijn; aan zijn riem heeft hij een touwtje, waaraan hij de geschoten vissen rijgt. Ik draag mijn klein stootharpoentje, mijn gezel op iedere duiktocht, een grotere harpoen van André, om vissen die verward zitten tussen koralen eruit te halen, en steek mijn mes in mijn zwembroek. Nu volgt de gewone plechtigheid van spugen in de bril, en daar gaat ie.

Aan deze kant van het kleine eilandje moet je eerst een flink eind pootje baden over een bodem vol zeeappels en harde koraalresten. Ik heb geen schoentjes aan en voel de scherpe bodem terdege. Vooral het laatste stuk, maar dan staan we — letterlijk we staan — voor een bijna loodrechte afgrond.

Dat is een inponerend gezicht, en onwillekeurig krijg je het idee, dat je hier moet oppassen om niet naar beneden te tuimelen. We zwemmen er iets over heen en zweven als mannua's boven de diepte. De stijle wand is dicht begroeid met kleine koralen. Ginder in de diepte steekt een geweldige rotsblok uit, daarnaast staan wuivende struiken, en op hun allerlangzaamst kuieren koninginne-vissen rond. Er passeert een school jagers, die hebben altijd haast, het is een wilde horde. Hoe scherp tekenen zich hier de vissen af tegen de donkere achtergrond. Het water is kristalhelder, we kunnen tot ver in de diepte zien. Daar heel ver beneden roeit een schildpad met forse slagen voort, hij is niet meer dan een grijze schim. Een schuw dier, die komt nooit dichtbij.

Krrr...! Ik kijk om. André heeft er al een olitu aan zitten, meer dan een voet groot. O ja, ik moet hem volgen op jacht, en niet al te veel turen naar de schoonheid van dit rijk. Aan het werk! Ik zwem op hem af en bied hulp.

Met zijn tweeën gaan we nu achter elkander enkele meters boven het diepe de afgrond langs. De steile muur is vol variatie. Hij heeft inhammen en vooruitstekende punten, en de kleurenrijkdom is fantastisch. Het krioelt er van vissoorten. Rechts achter me komt een grote barracuda. Hij heeft geringe vaart en passeert me; hij neemt me goed op. Ehm! Ehm! André, barracuda! en ik wijs met de hand waar hij is en in welke richting hij voortgaat. André komt wat terug. De barracuda zwemt vlak onder de golven, en blijft staan als hij ons beiden ziet. André wil hem schieten en geeft instructies. Insluiten en op het ondiepe jagen, daar krijg ik hem beter. Meteen zwemmen we tegelijk in een bocht het diepe op. De barracuda staat pal stil. Hij ziet nauwlettend toe, en bemerkt, dat hij van twee kanten bedreigd wordt. Hij keert zich om, zwemt op zijn dooie gemak weg, en we hebben heel die morgen geen barracuda meer gezien.

We zetten de tocht voort. Achter een struik zwemt een flinke olitu, heel langzaam, maar diep, wel acht meter. André heeft zijn geweer gespannen. Als hij erheen duikt, duik ik op een afstandje gedeeltelijk met hem mee om beter te zien.

André doet een langzame slag en laat zich uitdrijven. De olitu is verrast, hij staat stil, en weet niet wat hem nu overkomt. Hij kijkt die vreemde vis, die hem nadert verwonderd aan, en weet niet wat te doen. André steekt langzaam zijn geweer naar voren, recht op het dier af, totdat de punt er 20 a 90 cm vanaf is. Dan: krrr! een spartelende vis. Die zit er aan. Eerst adem halen. De punt zit aan een lijn, en nu is het maar een quaestie van ophalen. Ook deze wordt door de kiewen aan het touwtje geregen.

Dat men zo'n vis tot op zeer dichtbij moet naderen, ligt aan de grote weerstand van het water, die de vaart van een pijl ontstellend sterk remt. Een zeer goed geweer haalt maar een paar meter. Een vis schieten op een meter afstand haalt niets uit, daar de pijl geen vaart genoeg heeft om binnen te dringen. Het feit, dat de meeste vissen hun ogen opzij hebben zitten, geeft den jager de kans om hen dicht te naderen. Immers met één oog ziet men geen derde dimensie, en kan men geen afstand schatten. De kunst is dus de vis te naderen zonder veel beweging, want beweging geeft hem het idee dat je vaart hebt. Crowl je langzaam, dan is het speerpunt eerder bij hem dan hijzelf vermoedt.

Het uitzicht is overal even helder, en nooit is deze kust vervelend. Telkens schieten vissen voorbij, en andere komen kijken. Soms zijn het grote scholen. Hun kleuren flikkeren als ze zich wentelen in het zonlicht.

De jacht slaagde goed. We moesten zelfs eens aan wal om de vangst op het strand te deponeren. De vracht werd te zwaar. Daar maakten we de vissen meteen schoon, dan blijven ze langer goed. Een van hen bleek niet geheel gezond te zijn. Hij had ruitvormige parasieten op zijn ingewanden.

Bij het einde van onze tocht ontdekte ik nog een echtpaar visjes, waarop ik al lang te vergeefs geloerd had. Ik was wat achter gebleven, en stond op een plekje zand, vlak bij de afgrond. Ik zie een klein visje, zo groot als een vinger rechtop staan. Zijn kop is als van een hondje, en hij trilt met zijn staart. Ik nader een beetje, en dan gaat hij als een figuurtje van de poppenkast opzij, blijft boven een gaatje in het zand staan. Ik steek mijn harpoen uit, en tjoep, hij verdwijnt achteruit in het holletje. Ik kijk erin maar zie niets, blijf wachten, maar blijf niets zien. Dan ga ik wat achteruit, en een kopje met nieuwsgierige ogen rijst op uit het holletje, en dan het hele visje. Even later komt mevrouwtje ook, en met zijn tweeën staan ze me daar rechtstandig aan te kijken. Bij iedere bedreiging krabbelen ze terug: je kunt het spelletje herhalen zo vaak je wilt.

We zwerven nog even rond op het ondiepe tussen koralen en zeeapels. Vis zit hier overal. Merkwaardige vondst is de rode koraal in de vorm van rode pijpjes, maar zeer bros. Rood is een kleur die je overigens in de koralenwereld nergens tegenkomt.

STATEN VAN CURAÇAO.

vergadering op Maandag, den 28n Januari 1946, des avonds te 8 uur.

TE BEHANDELEN ONDERWERPEN

1. Ingekomen stukken.

2. Verslag van de commissie voor onderzoek van de geloofsbrieven.

3. Verslag van de 2de vaste commissie uit de Staten omtrent het ontwerp-landsverordening tot bekrachtiging van het besluit van den Gouverneur van Curaçao van 30n. Augustus 1945 (P.B 1945 No 133), houdende bepalingen ter uitvoering van artikel 47 van het besluit vijandelijk Vermogen (K.B. van 20 October 1944, No. E 133) (P. B 1945 No. 131) (1945—1946—43).

4. Verslag van de 2de vaste commissie uit de Staten omtrent de Gouvernementsmissive dd. 22 December 1945 No. 10062a over de vertegenwoordiging van Curaçao in de Anglo American Caribbean Commission.

5 Verslag van de 2de vaste commissie uit de Staten omtrent de Gouvernementsmissive dd. 9 Januari 1946 No 55a, waarbij werd bericht, dat aan het verzoek vervat in den brief der Staten dd. 3 Januari 1946 No. 118 om Hare Majesteit de Koningin in kennis te stellen met de zienswijze der Staten in hoeverre de waardebepaling van den Curaçaoschen gulden een Curaçaosche aangelegenheid is, voldaan is.

6. Verslag van de 3e vaste commissie uit de Staten omtrent het ontwerp-landsverordening tot bekrachtiging van het besluit van den Gouverneur van den 21sten Juni 1945 houdende bepalingen omtrent het besturen van motorrijtuigen ten behoeve van den militairen dienst (P.B. 1945 No 93) (1945—1946—49).

Willemstad, den 26n Januari 1946.

De Griffier.

G. J. Ferguson.

Staten van Curaçao,

Vergadering op Vrijdag, den 1n. Februari 1946, des avonds te 8 uur.

TE BEHANDELEN ONDERWERP:

Verkiezing van een griffier van de Staten.

Willemstad, den 25n. Januari 1946.

De Griffier,

G J. FERGUSON



Thans bereikt ons deze foto van de massa-betoging op het plein voor het koninklijk paleis te Boekarest, teneinde de 24e jaardag van Koning Mihai te vieren op 8 November jl. Er stijgt ook rook op van brandende vrachtauto's, waarmede de communisten poogden de betoging op te breken door op de menigte in te rijden, waarbij zij communistische slagzinnen schreeuwden. De vrachtauto's werden evenwel omvergeworpen en de communisten moesten het hazenpad kiezen.

(Vervolg van pagina 3).

BEKNOPT POLITIEK EN POLITIONEEL OVERZICHT VAN DE TOESTANDEN OP JAVA.

gelijk met hun commissie, waarbij bleek, dat zij blanco volmacht van genoemden opperbevelhebber hadden gekregen om de onafhankelijkheid uit te roepen en een republikeinse Staat in te richten. De capitulatie van Japan van 15 Augustus verhinderde de erkenning door Japan van de op 17 Augustus 1945 door voornoemde commissie uitgeroepen republiek; zelfs waren de Japanse autoriteiten officieel niet meer in staat tot steun daarbij: ondershands werd deze steun echter toch zoveel mogelijk verleend. Officieel waren de Japanse autoriteiten gehouden om de zgn. status quo te handhaven in werkelijkheid begonnen zij met overal zoveel mogelijk bestuursmacht te leggen in handen der Indonesiërs en wel in handen van die Indonesische autoriteiten, die door den Japanner in de loop der Japanse bezetting zorgvuldig waren uitgezocht op hun bereidwilligheid tot het uiterste met den Japanner mee te gaan, waartoe de Japanse propaganda de leuze: „Op leven en dood met Japan" had uitgevonden.

Langzamerhand kwam dus het eigenlijke bestuur en tevens de leiding van alle gouvernementsbedrijven, diensten en instellingen (waaronder ook te begrijpen de vele particuliere bedrijven, die door den Japanner als oorlogsbuit waren overgenomen) in handen van dat gedeelte der Indonesische bevolking, dat zich het meest ontvankelijk getoond had voor de Japanse propaganda. In het hogere Bestuurscorps was reeds lang tevoren door den Japanner een zodanige opruiming gehouden, dat daarin vrijwel geen Westers georienteerde figuren meer waren overgebleven. Deze waren vervangen door ultra-nationalisten van anti-Westers standpunt, voor het merendeel niet uit het eigenlijke B.B.-corps afkomstig.

Bij deze politiek van overdracht van het bestuur aan de Indonesische Republikeinen werden de Japanners ten zeerste geholpen door de omstandigheden. Gelijk bekend traineerde de aankomst van de Nederlandse, althans geallieerd bezettingstroepen hier op zeer ernstige wijze, waardoor de Soekarno-beweging de kans kreeg om op geheel fascisische wijze de door hem gewenste „eenheid" van het Indonesisch volk te „bewerkstelligen", met alle middelen van intimidatie verkrachting van de publieke opinie enz, welke in het fascistische arsenaal thuis horen.

Tot groot verdriet van de lagere Japanse autoriteiten keerde zich deze actie al spoedig nog meer tegen den Jap dan tegen den Westerling. Het was duidelijk, dat indien de bezettingsgroepen dadelijk medio Augustus alhier gearriveerd waren, zij door het merendeel der bevolking als de bevrijders van de uiterst zware Japanse druk zouden zijn begroet.

Eensdeels gestimuleerd door de Japanse autoriteiten, anderdeels geholpen door de organisaties welke door de Japanners waren opgebouwd tot steun aan het Japanse leger bij de verdediging van Java, wist de Soekarnobeweging inderdaad een soort uiterlijke eenheid te scheppen, waardoor de toestand ontstond, welke thans hier heerst.

Deze komt hierop neer, dat de Japanse autoriteiten eerst vrijwillig, later ook op vele plaatsen gedwongen, de bestuursmacht en de leiding hebben overgegeven aan de autoriteiten van de zgn. Republiek. Daarbij werden deze laatsten aanmerkelijk geholpen, doordat blijkbaar van het Japanse hoofdkwartier van Java een order was uitgegaan aan de Japanse militairen om geen geweld te gebruiken. Stap voor stap, steeds driester wordend, heeft zodoende de Republikeinse Beweging zich van alle gezagorganen weten meester te maken, welke tot nu toe (althans in het niet door de Geallieerde bezette gebied) in handen van de Japanse autoriteiten waren.

Tegelijk met de eerste publicatie op Java dd. 23 Augustus van de capitulatie van Japan (dd. 15 Augustus) werden door het militair commando de Heihoo's ontwapend en naar huis gestuurd, terwijl het vrijwilligerscorps werd ontbonden en eveneens ontwapend (voorzover van wapens voorzien) en naar huis gestuurd.

Omdat aan de Japanse autoriteiten door het Geallieerde commando te Ceylon last was gegeven om te zorgen voor handhaving van rust en orde in deze streken, maakte ook het Republikeinse bestuur gebruik van de leus „Handhaving van rust en orde", om de door hem gewenste doeleinden te bereiken. Deze doeleinden waren: 1. Het scheppen van een betrouwbaar gezagsinstrument. 2. Het gebruik van dit instrument om uiterlijke eenheid onder de bevolking te verkrijgen en de bevolking ertoe te brengen om de Republikeinse beweging te steunen.

Daartoe werd reeds dadelijk gesticht de „Badan Keamanam Rakjat", afgekort B.K.R. terwijl alle ex-Heihoo's en ex-Peta's (vrijwilligers) werden aangespoord om lid te worden van deze organisatie. Op de verschillende residentie- en regentschapshoofdplaatsen werden vergaderingen belegd met de jonge lieden, die bij het vrijwilligerscorps de positie van „officier" bekleed hadden. Deze werden er toe overgehaald om dezelfde positie wederom te bekleden bij de B.K.R.: op deze wijze werd de B.K.R. van kader voorzien, terwijl deze ex-commandanten er voor moesten zorgen, dat de vroeger onder hen gediend hebbende vrijwilligers zich wederom aanmelden. Bovendien werden door bedreiging en intimidatie de ex-Heihoos en ex-Petas (vrijwilligers) die zich niet zelf meldden, gedwongen om toe te treden. Aldus werd in korte tijd een behoorlijk gezagsinstrument voor de Republikeinse regering geschapen, waarmede de intimidatie van ambtenaren en in het algemeen van ieder die niet met de beweging meeging, kon worden doorgevoerd.

Op 31 Augustus 1945 ontbond het Japanse militaire bestuur de Djawa Hookoo Kai (politieke corporatie van Java), zodat de stoottroepen daarvan (Barisan Pelopor) in de lucht kwamen te hangen. Dadelijk werden zij opgevangen door Soekarno, die de Barisan Pelopor zelfstandig verklaarde en onder zijn persoonlijke leiding bracht.

Naast deze semi-militair organisaties bleven bestaan de reeds genoemde andere jeugdgroepen, zoals Seinendan en de Hizboellah, terwijl ook de voormalige hulppolitie, de Keibodan en de Keibotai (stadwacht) hun taak bleven vervullen.

Al deze organisaties kregen zgn. tot taak om de politie te steunen bij de handhaving van rust en orde. In werkelijkheid vormen zij (tezamen met de politie, waarvan ook de leiding door den Jap in ultra-nationale handen was gelegd) de strijdorganisatie van Soekarno voor het bereiken van diens doeleinden. Herhaaldelijk is door Soekarno en de andere Republikeinse leides verklaard en verzekerd, dat hun actie zich in het zgn. diplomatieke stadium bevindt en dat deze een zgn. non-violence beweging is. Echter hebben zij daaraan steeds toegevoegd, dat, indien het hun niet mocht gelukken om langs diplomatieken weg de erkenning der grote mogendheden van de Indonesische onafhankelijkheid te bereiken, alsdan zij naar andere wegen zouden zoeken. Het is voorts duidelijk, dat deze andere wegen o.m. zullen omvatten a. een weigering van het Indonesisch ambtenarencorps om samen te werken met of bevelen uit te voeren van Nederlandse autoriteiten; b. een staking van alle essentiele bedrijven van algemeen nut; c. eventueel gewapend verzet. Tevens is het duidelijk, dat deze drie actiepunten thans reeds voorbereid worden, terwijl het eerste punt reeds in uitvoering is. Daartoe heeft op het ogenblik reeds op grote schaal intimidatie plaats t.o.v. ambtenaren, die niet geheel bereid zijn om de Republikeinse beweging te steunen. Trouwens die belangrijke posten, welke niet reeds door de Japanners aan felle Republikeinse autoriteiten zijn overgedragen, zijn ondertussen door de Republikeinen, bezet met door hen vertrouwde figuren. Uit de wijze waarop dit is geschied, t. w. doordat de agitatoren onder het personeel van de betrokken regeringskantoren moties hebben weten door te drijven van z.g. alle ambtenaren van de betrokken dienst, in welke moties verklaard wordt dat het personeel zich verder beschouwt als ambtenaar van de Republiek en dat de betrokken dienst verder een dienst van de republiek is, terwijl allen verklaren achter de nieuwe republiek te staan, blijkt dat de „leiding" van de z.g. centrale re-

panse anti-Westerse campagne en een krachtige maar ondergrondse anti-Europese campagne voert. Het zijn deze groepen die van geen compromis willen weten en die Soekarno hoe langer hoe meer naar de extremistische kant meeslepen. Hoewel Soekarno eerst verklaarde dat niet alleen samengewerkt moest worden met de Geallieerde troepen, die Java zouden bezetten, doch ook met de zich daarbij eventueel bevindende Nederlandse troepen (het diplomatieke standpunt), bleek de extremistische stroming onder zijn aanhangers al dadelijk bij de aankomst van Nederlandse troepen en ambtenaren zo sterk te zijn, dat Soekarno dit standpunt moest opgeven en gedwongen was zijn goedkeuring te hechten aan allerlei daden van geweld en intimidatie, alsmede van boycot t.a.v. de Nederlandse gemeenschap. Het is duidelijk, dat in de staat van deze politieke actie een zeer groot aantal ongure elementen zich verbergen, die gebruik maken van de politieke leuzen van de Soekarnogroep om tot allerlei daden van geweld en van roof over te gaan. Daarbij wordt de goedgelovige bevolking die toch reeds onder de invloed van de Anti-Westerse campagne der Japanners was, op alle gebruikelijke fascistische manieren opgehitst en opgeruimd, om gebruik te maken van de hen door de Japanners geleerde techniek om aldus het binnendringen" van de Nederlanders te beletten. Het gedeelte der Soekarno aanhangers, dat geen revolutie, maar evolutie wil, wordt hoe langer hoe meer overstemd door de revolutionaire groep.

Verschillende voorstanders der evolutiepolitiek, zoals de Hoofdcommissaris van Politie te Bandoeng en de Resident van Semarang, zijn gearresteerd door hun revolutionnaire „kameraden" en vervangen door jonge extremistische figuren, die eerst in de Japanse tijd naar voren zijn gekomen en geheel onder den Japanner zijn gevormd. Ook de Nationale pers wordt steeds feller en kent geen maat meer: daden van gewone rampok, roof en moord worden geprezen, mits ze begaan zijn tegenover tegenstanders. De jacht op en intimidatie van tegenstanders, waaronder vooral die tegen Indo-Europeanen, Ambonezen enz. wordt aangeprezen als een ideale strijd. Zelfs de Islam wordt in de arm genomen; de „heilige Oorlog (Perang Sabil) wordt gepreekt tegen alle Nederlanders. De loslating van alle misdadigers uit de strafgevangenis Tjipinang onder voorwaarde, dat zij aan de heilige oorlog tegen lijf en goed van de Europeanen zullen deel nemen, bewijst hoe verworden de Republikeinse actie is en hoe noodzakelijk het is, dat de handhaving van rust en orde uit handen van deze extremistische volksmenners wordt genomen. Het zal reeds bekend zijn, dat de toestand op Java, buiten het door de Geallieerde bezette gebied, thans zo is, dat in Bandoeng en omgeving het Japanse militair bestuur op het laatste nippertje met de hulp van uit Garoet aangetrokken Japanse troepen de macht weer in handen heeft genomen en thans de orde en rust daar verzekerd zijn Daarbij bleek, dat de lagere Japanse autoriteiten zich bedrogen voelden door de Republikeinse beweging, waar deze zich in de allereerste plaats tegen den Japanner bleek te richten. In midden- en Oost-Java is het bevel van het Geallieerde Hoofdkwartier aan de Japanse autoriteiten om desnoods geweld te gebruiken, blijkbaar te laat gekomen om de algehele overgang van de bestuursmacht op de Republikeinse leiders te verhinderen, zodat daar de macht thans geheel in handen van de Republikeinen is en ook daar die actie zich hoe langer hoe meer van het diplomatische naar het gewelddadige strijdperk verplaatst, zodat dan ook aldaar niet alleen een econmische boycot der Nederlanders, doch zelfs thans internering van de nog vrij lopende Europeanen, inbegrepen het Rapwi personeel, krachtig wordt doorgevoerd. De Engelse autoriteiten hebben tengevolge van de moeilijkheden wat betreft aanvoer van troepen in den beginne getracht een compromis te bereiken tussen de Nederlandse en Republikeinse leiders. Toen door te lang uitstel de Soekarno beweging door intimidatie zover had weten te komen, dat de leiding van bestuur en politie vrijwel geheel in vertrouwde Republikeinse handen was gekomen, zodat deze niet tot onderhandelen buiten Soekarno om bereid bleken, bleef den Engelsen autoriteiten niets anders over dan een krachtige houding aan te nemen.

Dientengevolge is op 13 October een proclamatie afgekondigd, waarbij het dragen van wapenen, behalve door de geautoriseerde politiecorpsen, is verboden, evenals elke daad of poging van boycot of rampokken dan wel andere geweldpleging.

De krachtige doorvoering van deze proclamatie wacht echter op de, aanwezigheid van meer troepen, speciaal wat betreft de bescherming der kampen in midden-Java. Als het straks zover zal zijn, dat orde en rust inderdaad krachtig door de Engelse o.q. Nederlandse gezagsinstrumenten gehandhaafd worden, zal blijken dat het overgrote deel van de bevolking van Java zulks als een weldaad zal aanvaarden en verheugd zal zijn te zijn verlost van de terreur, welke op het ogenblik tot zelfs in de door de geallieerden bezette gebieden worden uitgeoefend.